

STORTINGET

Lovvedtak 125

(2024–2025)

(Første gangs behandling av lovvedtak)

Innst. 524 L (2024–2025), jf. Prop. 83 L (2024–2025)

I Stortingets møte 11. juni 2025 ble det gjort følgende

vedtak til lov

om endringer i barnevernsloven mv. (kvalitetsløftet i barnevernet)

I

I lov 18. juni 2021 nr. 97 om barnevern gjøres følgende endringer:

§ 1-2 tredje ledd første punktum skal lyde:

For barn som oppholder seg i en annen stat og har sitt vanlige bosted i Norge, kan det treffes vedtak om omsorgsovertakelse etter § 5-1 og *vedtak om opphold* på barnevernsinstitusjon etter § 6-2.

§ 1-2 fjerde ledd skal lyde:

For barn som oppholder seg i Norge, men har sitt vanlige bosted i en annen stat, kan det treffes vedtak om hjelpetiltak etter kapittel 3, vedtak om akutttiltak etter kapittel 4 og vedtak om frivillig opphold i barnevernsinstitusjon etter § 6-1, samt vedtak om *opphold* på institusjon etter § 6-6 når det er fare for menneskehandel.

§ 1-10 første ledd skal lyde:

Barnevernet skal sette inn tiltak tidlig for å forebygge alvorlig omsorgssvikt og *at barnet utsetter sin utvikling for alvorlig fare*.

§ 2-2 tredje ledd tredje punktum skal lyde:

Undersøkelsen skal gjennomføres så skånsomt som mulig og *skal ikke være mer omfattende enn formålet tilsier*.

§ 2-5 tredje ledd første punktum skal lyde:

Dersom barnevernstjenesten henlegger en sak etter en undersøkelse fordi foreldrene ikke samtykker til an-

befalte hjelpetiltak, kan den fastsette i vedtaket at ny undersøkelse *igangsettes innen* seks måneder etter at saken ble henlagt, dersom vilkårene etter § 2-2 fortsatt er oppfylt.

§ 3-1 første ledd skal lyde:

Barnevernstjenesten skal tilby og iverksette hjelpetiltak for barnet og foreldrene når barnet har et særlig behov for hjelp på grunn av sin omsorgssituasjon eller fordi barnet utsetter sin utvikling for fare. Hjelpetiltak skal være egnet til å møte barnets og familiens behov og til å bidra til positiv endring hos barnet eller i familien.

§ 3-2 paragrafoverskriften skal lyde:

§ 3-2 Fosterhjem, kommunale botiltak med døgnbemanning og barnevernsinstitusjon som frivillig hjelpetiltak

§ 3-2 første punktum skal lyde:

Barnevernstjenesten kan tilby fosterhjem, *kommunale botiltak med døgnbemanning* eller institusjon som hjelpetiltak når vilkårene i § 3-1 første ledd er til stede og barnets behov ikke kan ivaretas på annen måte.

§ 3-3 tredje ledd skal lyde:

Når det som følge av krigen i Ukraina er nødvendig å evakuere barn som er under omsorg av ukrainske myndigheter, kan barnevernstjenesten samtykke *til at barn gis opphold* i et fosterhjem eller en institusjon i Norge etter en anmodning fra ukrainske myndigheter, dersom

- a. *tiltaket* er forsvarlig og til barnets beste
- b. det er inngått en avtale med kompetente ukrainske myndigheter
- c. *vilkår etter* artikkel 33 i konvensjon 19. oktober 1996 om jurisdiksjon, lovvalg, anerkjennelse, fullbyrdelse og samarbeid vedrørende foreldremyndighet og tiltak for beskyttelse av barn er oppfylt.

§ 3-5 skal lyde:

§ 3-5 *Foreldrestøttende hjelpetiltak uten barnets samtykke*

Barneverns- og helsenemnda kan vedta foreldrestøttende tiltak uten barnets samtykke dersom barnet utsettes eller er i ferd med å utsette sin utvikling for alvorlig fare, jf. § 6-2. Tiltaket skal ha som formål å forebygge behov for tiltak etter kapittel 6. Slike foreldrestøttende tiltak kan også gjennomføres uten barnets samtykke når tiltakene iverksettes som ledd i avslutningen av et institusjonsopphold etter § 6-2. Foreldrestøttende tiltak uten barnets samtykke kan ikke opprettholdes i mer enn seks måneder etter at nemndas vedtak ble truffet.

§ 3-6 nytt fjerde ledd skal lyde:

Det er barnevernstjenesten i den kommunen som sist iverksatte tiltak før ungdommen fylte 18 år, som har ansvaret for tiltak etter denne bestemmelsen.

§ 4-2 fjerde ledd skal lyde:

Vedtak som gjelder et barn som har sitt vanlige bosted i en annen stat, jf. § 1-2 fjerde ledd, faller likevel bort først seks måneder etter vedtakstidspunktet dersom norske myndigheter innen samme frist har gjort ett av følgende:

- a. har fremmet en begjæring til bostedsstaten om å treffe nødvendige beskyttelsestiltak
- b. har truffet vedtak om å få overført jurisdiksjon etter lov om gjennomføring av konvensjon 19. oktober 1996 om jurisdiksjon, lovvalg, anerkjennelse, fullbyrdelse og samarbeid vedrørende foreldremyndighet og tiltak for beskyttelse av barn § 5.

§ 4-2 femte ledd skal lyde:

De alternative tiltakene som fremgår av § 5-3, gjelder tilsvarende ved akuttvedtak om omsorgsovertakelse.

§ 4-4 paragrafoverskriften skal lyde:

§ 4-4 *Akuttvedtak om opphold i barnevernsinstitusjon*

§ 4-4 første ledd første punktum skal lyde:

Barnevernstjenestens leder, lederens stedfortreder eller påtalemyndigheten kan treffe akuttvedtak om opphold i barnevernsinstitusjon dersom barnet har utsett sin utvikling for alvorlig fare som nevnt i § 6-2.

§ 4-4 andre ledd første punktum skal lyde:

Dersom det er behov for videre tiltak, skal barnevernstjenesten snarest følge opp akuttvedtaket med en

begjæring til barneverns- og helsenemnda om *vedtak om opphold* i institusjon etter § 6-2.

§ 4-5 paragrafoverskriften skal lyde:

§ 4-5 *Akuttvedtak om opphold i institusjon når det er fare for menneskehandel*

§ 4-5 første ledd første punktum skal lyde:

Barnevernstjenestens leder, lederens stedfortreder eller påtalemyndigheten kan treffe akuttvedtak om opphold i institusjon dersom det er sannsynlig at barnet utnyttes til menneskehandel, eller det er en nærliggende og alvorlig fare for at barnet kan bli utnyttet til menneskehandel.

§ 4-5 andre ledd første punktum skal lyde:

Dersom det er behov for videre tiltak, skal barnevernstjenesten snarest følge opp akuttvedtaket med en begjæring til barneverns- og helsenemnda om *vedtak om opphold* i institusjon etter § 6-6.

§ 5-3 paragrafoverskriften skal lyde:

§ 5-3 *Valg av tiltak etter vedtak om omsorgsovertakelse*

§ 5-3 andre ledd skal lyde:

Barnevernstjenesten skal redegjøre for sitt syn på valg av tiltak etter første ledd når den legger frem forslag om omsorgsovertakelse for nemnda. Nemnda kan i vedtaket sette krav til tiltaket. Saken skal forelegges nemnda på nytt dersom vedtaket ikke kan gjennomføres som forutsatt.

§ 5-3 tredje ledd første punktum skal lyde:

Ved valg av tiltak skal det blant annet legges vekt på barnets mening, barnets identitet og behov for omsorg i et stabilt miljø, behovet for kontinuitet i barnets oppdragelse og barnets etniske, religiøse, kulturelle og språklige bakgrunn.

§ 5-4 skal lyde:

§ 5-4 *Ansvar for barnet etter vedtak om omsorgsovertakelse*

Etter at det er truffet vedtak om omsorgsovertakelse, har barnevernstjenesten omsorgsansvaret for barnet. Barnevernstjenesten skal gi barnet forsvarlig omsorg og skal ta avgjørelser på vegne av barnet, med mindre avgjørelsen ligger til foreldrene etter tredje ledd eller til vergen.

Fosterforeldrene eller institusjonen der barnet bor, utøver omsorgen for barnet på vegne av barnevernstjenesten og kan treffe alle avgjørelser på vegne av barnet som omfattes av barnevernstjenestens myndighet etter første ledd annet punktum. Fosterforeldrene og institusjonen skal utøve omsorgen i samarbeid med barnevernstjenesten, og vesentlige avgjørelser skal avklares med den. Dersom barnevernstjenesten mener at fosterforeldrenes

eller institusjonens vurderinger ikke er til barnets beste, skal fosterforeldrene eller institusjonen rette seg etter barnevernstjenestens beslutning.

Foreldrenes foreldreansvar er begrenset til avgjørelser om barnets grunnleggende personlige forhold, som valg av type skole, endring av navn, samtykke til adopsjon og inn- og utmelding i tros- og livssynssamfunn.

§ 5-11 første ledd skal lyde:

Når barneverns- og helsenemnda treffer vedtak om adopsjon etter § 5-10, skal den vurdere om det skal være besøkskontakt mellom barnet og foreldrene *og mellom barnet og søsken* etter at adopsjonen er gjennomført, dersom noen av partene har krevd det og adopsjonssøkerne samtykker til slik kontakt. *Er barnet over 12 år, må også barnet samtykke. For vedtak om kontakt med søsken må dessuten søsken over 12 år samtykke.* Nemnda skal treffe vedtak om besøkskontakt dersom det er til barnets beste. Nemnda skal samtidig fastsette omfanget av kontakten.

§ 5-11 tredje ledd skal lyde:

Et vedtak om besøkskontakt kan prøves på nytt bare dersom særlige grunner tilsier det. Særlige grunner kan blant annet være at barnet motsetter seg kontakt, eller at foreldrene *eller søsken* ikke følger opp vedtaket om kontakt.

Ny § 5-12 skal lyde:

§ 5-12 *Varig opphold i fosterhjem*

Barneverns- og helsenemnda kan vedta varig opphold i fosterhjem dersom det er truffet vedtak om omsorgsovertakelse, barnet har bodd minst to år i fosterhjemmet, fosterforeldrene har samtykket og følgende vilkår er oppfylt:

- det må regnes som sannsynlig at foreldrene varig ikke vil kunne gi barnet forsvarlig omsorg, eller at barnet er blitt så knyttet til mennesker og miljøet der det er, at flytting kan føre til alvorlige problemer for barnet
- fosterforeldrene har vist seg egnet til å oppdra barnet som sitt eget og har utøvd omsorgen for barnet på en god måte
- barnet, når det er over 12 år, har samtykket på vedtakstidspunktet.

Når nemnda vedtar varig opphold i fosterhjem, skal den ta stilling til samvær, jf. kapittel 7, og til om foreldrene skal fratas foreldreansvaret, jf. § 5-8.

De private partene kan bare kreve at nemnda behandler en sak om endring av samvær dersom det foreligger opplysninger om vesentlige endringer i barnets eller foreldrenes situasjon som kan ha betydning for samværsspørsmålet.

De private partene kan bare kreve at nemnda behandler en sak om opphevelse av vedtaket om varig opphold i fosterhjem dersom det foreligger særlige

grunner. Barneverns- og helsenemnda skal oppheve vedtaket om varig opphold i fosterhjem dersom det åpenbart er til barnets beste.

Barnevernstjenesten og fosterforeldrene må avtale omfanget av oppfølging etter § 9-6 annet ledd. § 8-3 tredje ledd gjelder ikke når nemnda fatter vedtak om varig opphold i fosterhjem.

Kapittel 6 overskriften skal lyde:

Kapittel 6 Tiltak for barn som utsetter sin utvikling for alvorlig fare m.m.

§ 6-1 første ledd første punktum skal lyde:

Et barn som *utsetter sin utvikling for alvorlig fare*, kan på samme vilkår som etter § 6-2 gis opphold i institusjon dersom barnet selv og de som har foreldreansvar, samtykker til det.

§ 6-1 tredje ledd skal lyde:

Dersom barnet *forlater institusjonen uten tillatelse eller unnlater å komme tilbake til institusjonen etter fravær*, og blir brakt tilbake til institusjonen innen tre uker, kan barnet holdes tilbake i tre uker fra det tidspunktet da barnet ble brakt tilbake til institusjonen.

§ 6-2 skal lyde:

§ 6-2 *Vedtak om opphold i barnevernsinstitusjon uten samtykke*

Dersom mindre inngripende tiltak ikke kan skape tilfredsstillende forhold for barnet og det er nødvendig ut fra barnets situasjon, kan barneverns- og helsenemnda vedta at et barn skal ha opphold i institusjon uten samtykke fra barnet selv eller fra de som har foreldreansvar. Slikt vedtak kan bare treffes dersom barnet utsetter sin utvikling for alvorlig fare på en eller flere av følgende måter:

- ved å begå alvorlige eller gjentatte lovbrudd
- ved vedvarende problematisk bruk av rusmidler
- ved andre utpreget skadelige handlinger.

Nemnda kan vedta opphold i institusjon i inntil fire uker for observasjon, undersøkelse og korttidsbehandling. Dersom det treffes nytt vedtak, kan oppholdstiden forlenges med inntil fire nye uker.

Dersom barnet har behov for mer langvarig behandling, kan nemnda vedta *at oppholdet skal gjelde i inntil tolv måneder*. Barnevernstjenesten skal vurdere vedtaket på nytt senest når barnet har oppholdt seg i institusjonen i seks måneder. Nemnda kan i særlige tilfeller vedta at oppholdet skal forlenges med inntil tolv måneder. *Oppholdstiden* etter akuttvedtak etter § 4-4 skal inngå i den totale *oppholdstiden* som gjelder for vedtak etter § 6-2 første og annet ledd.

Nemnda kan treffe vedtak etter første og annet ledd bare dersom institusjonen er faglig og materielt i stand til å tilby barnet forsvarlig hjelp. Institusjonen skal være godkjent av barne-, ungdoms- og familieetaten til å ta

imot barn på grunnlag av vedtak etter denne bestemmelsen. Bestemmelsen i § 5-3 annet ledd gjelder tilsvarende.

Dersom det er nødvendig ut fra formålet med oppholdet, kan nemnda treffe vedtak om rusmiddeltesting uten samtykke under oppholdet.

Barnevernstjenesten kan la være å sette vedtaket i verk dersom forholdene tilsier det. Barnevernstjenesten skal i så fall varsle nemnda. Vedtaket faller bort dersom det ikke er satt i verk innen seks uker.

§ 6-3 skal lyde:

§ 6-3 Opphold i fosterhjem med særlige forutsetninger eller i institusjoner med hjem

Vedtak etter §§ 6-1 og 6-2 kan også gjelde opphold i fosterhjem med særlige forutsetninger. Fosterhjemmet skal være utpekt av barne-, ungdoms- og familieetaten.

Vedtak etter §§ 6-1 og 6-2 kan også gjelde opphold i institusjoner med hjem, jf. § 10-24.

§ 6-4 skal lyde:

§ 6-4 Vedtak om informasjon til fornærmede eller etterlatte utsatt for et alvorlig lovbrudd

Når barnevern- og helsenemnda treffer vedtak etter § 6-2, skal nemnda vedta at fornærmede eller etterlatte skal informeres om dette dersom følgende vilkår er oppfylt:

- a. begrunnelsen for vedtaket er at barnet har begått et alvorlig lovbrudd
- b. barnet hadde ikke fylt 15 år da lovbruddet ble begått
- c. det antas å ha betydning for fornærmede eller etterlatte å få informasjon om vedtaket.

Det skal ikke gis informasjon dersom det kan medføre fare for barnets sikkerhet.

Nemnda kan treffe vedtak som nevnt i første ledd også i tilfeller der barnet allerede har tiltak etter § 6-2 når lovbruddet begås.

§ 6-5 første ledd skal lyde:

Er det truffet vedtak om informasjon til fornærmede eller etterlatte etter § 6-4, skal institusjonen gi informasjon om at barnet oppholder seg i institusjon, og varigheten av oppholdet, institusjonens beliggenhet og annen nødvendig informasjon om institusjonsoppholdet.

§ 6-6 paragrafoverskriften skal lyde:

§ 6-6 Vedtak om opphold i institusjon når det er fare for at barnet kan utnyttes til menneskehandel

§ 6-6 første ledd første punktum skal lyde:

Dersom politiets vurdering og øvrige opplysninger tilsier at det er nærliggende og alvorlig fare for at barnet utnyttes eller kan bli utnyttet til menneskehandel, jf. straffeloven § 257, kan barnevern- og helsenemnda treffe vedtak om opphold i institusjon.

§ 6-6 andre ledd tredje punktum skal lyde:

Beskyttelsestiltakene kan også omfatte begrensninger for hvem som kan få vite hvor barnet er, ved at barnet har vedtak om skjult adresse.

§ 6-6 fjerde ledd første punktum skal lyde:

Barnevernstjenesten har ansvar for omsorgen for barnet etter vedtak om opphold i institusjon.

Ny § 7-7 skal lyde:

§ 7-7 Barnevernstjenestens adgang til å stanse fastsatt samvær

Barnevernstjenestens leder, lederens stedfortreder eller påtalemyndigheten kan, når det er nødvendig, treffe midlertidig vedtak om stans av samvær som er fastsatt av barnevern- og helsenemnda eller domstolen, dersom det er fare for at barnet blir skadelidende dersom samværet gjennomføres. På samme vilkår kan barnevernstjenesten treffe midlertidig vedtak om tilsyn under samvær.

Dersom det er behov for videre tiltak, skal barnevernstjenesten snarest følge opp det midlertidige vedtaket med en begjæring til barnevern- og helsenemnda om endring av samvær. Dersom slik begjæring ikke foreligger innen tre uker fra vedtakstidspunktet, faller det midlertidige vedtaket bort.

Barnevernstjenesten skal fortløpende vurdere behovet for det midlertidige vedtaket.

§ 8-3 tredje ledd skal lyde:

Dersom hensynet til barnet ikke taler mot det, skal barnevernstjenesten legge til rette for at foreldrene kan få tilbake omsorgen for barnet, jf. § 5-7. Barnevernstjenesten skal systematisk og regelmessig vurdere om det er nødvendig å endre tiltaket, herunder om det er grunnlag for å fremme sak om oppheving av vedtak om omsorgsovertakelse, eller andre tiltak for å gi barnet ro og stabilitet.

§ 8-4 første ledd første punktum skal lyde:

Etter at det er truffet vedtak om opphold i barnevernsinstitusjon etter § 6-1 eller etter § 6-2, skal barnevernstjenesten følge med på hvordan barnet utvikler seg, og om det får forsvarlig omsorg og behandling.

§ 8-4 tredje ledd andre punktum skal lyde:

Planen skal om mulig foreligge før barnet flytter inn i institusjonen.

§ 8-4 fjerde ledd første punktum skal lyde:

I en sak om opphold i institusjon uten samtykke etter § 6-2 skal barnevernstjenesten utarbeide et utkast til plan for tiltaket og oppfølgingen av barnet som skal foreligge når barnevern- og helsenemnda behandler saken.

Ny § 8-7 skal lyde:

§ 8-7 Oppfølging av barn og foreldre etter vedtak om oppheving av vedtak om omsorgsovertakelse

Etter at barneverns- og helsenemnda har truffet vedtak om oppheving av vedtak om omsorgsovertakelse, skal barnevernstjenesten tilby barn og foreldre oppfølging i opptil seks måneder. Ved samtykke skal barnevernstjenesten som en del av oppfølgingen formidle kontakt med øvrige hjelpeinstanser. Barnevernstjenesten skal utarbeide en plan for oppfølgingen.

§ 9-2 andre punktum skal lyde:

Barnet skal selv kunne bestemme i personlige spørsmål så langt det er mulig ut fra formålet med oppholdet og fosterforeldrenes ansvar for å gi barnet forsvarlig omsorg.

§ 9-6 skal lyde:

§ 9-6 Oppfølging av barn i fosterhjem og oppfølging av fosterfamilien

Barnevernstjenesten i omsorgskommunen har ansvar for å følge opp barnet i fosterhjemmet, jf. kapittel 8. Barnevernstjenesten kan tilby støttehjem som del av oppfølgingen av barnet og fosterfamilien.

Barnevernstjenesten i omsorgskommunen har ansvar for å følge opp fosterfamilien så lenge barnet bor i fosterhjemmet, og skal gi godtgjøring og utgiftsdekning til fosterforeldrene. Barnevernstjenesten skal også gi fosterforeldre godtgjøring for å kompensere for manglende opptjening av tjenestepensjon, når de på grunn av fosterhjemsoppdraget helt eller delvis ikke er i annet arbeid.

Barne-, ungdoms- og familieetaten skal ivareta ansvaret etter første ledd annet punktum og annet ledd for fosterhjem som etaten tilbyr, jf. § 16-3 annet ledd bokstav a og c.

§ 9-8 andre ledd skal lyde:

Fosterforeldrene kan klage på vedtak om flytting etter § 5-5.

§ 9-9 første ledd første punktum skal lyde:

Det er forbudt for privatpersoner å drive formidlingsvirksomhet som har som formål å gi barn opphold utenfor hjemmet.

§ 9-10 andre og tredje punktum skal lyde:

Kommunen skal føre tilsyn med hvert enkelt barn i fosterhjemmet fra barnet har flyttet inn og frem til barnet fyller 18 år. Formålet med tilsynet er å kontrollere at barnet får forsvarlig omsorg i fosterhjemmet, og at forutsetningene for oppholdet blir fulgt opp.

Nytt kapittel 9 A skal lyde:

Kapittel 9 A Kommunale botiltak med døgnbemanning

§ 9 A-1 Ansvar for forsvarlig omsorg og beskyttelse

Kommunale botiltak med døgnbemanning skal gi barn som oppholder seg i tiltaket, forsvarlig omsorg og beskyttelse. Botiltaket skal møte barn hensynsfullt og ivareta barnets rettigheter og rettssikkerhet.

§ 9 A-2 Barns rettigheter i kommunale botiltak med døgnbemanning

Barnet har rett til vern av sin personlige integritet, forsvarlig omsorg og beskyttelse under opphold i kommunale botiltak med døgnbemanning.

Barn har rett til å medvirke i alle forhold som vedrører barnet under opphold i botiltaket, jf. § 1-4. Barnet skal få tilstrekkelig og tilpasset informasjon og har rett til fritt å gi uttrykk for sine meninger. Barnet skal bli lyttet til, og barnets meninger skal vektlegges i samsvar med barnets alder og modenhet. Botiltaket må sørge for at barnets rett til medvirkning blir ivaretatt ved utformingen av tiltakets daglige liv og ved andre forhold som vedrører barnet.

§ 9 A-3 Grensesetting ut fra omsorgsansvaret og hensynet til trygghet og trivsel

Botiltaket har rett og plikt til å sette grenser for barnet når det er nødvendig for å gi barnet forsvarlig omsorg og beskyttelse ut fra dets alder og modenhet. Botiltaket kan på tilsvarende måte som foreldre sette grenser for barnets bevegelsesfrihet, besøk, bruk av elektroniske kommunikasjonsmidler og internett.

Hvilke grenser som kan settes i medhold av omsorgsansvaret, må vurderes ut fra barnets individuelle behov for omsorg og beskyttelse. Grensesettingen må være egnet til å oppnå formålet og stå i rimelig forhold til de interesser som skal ivaretas, både i omfang og varighet. Botiltaket kan også sette grenser for barnet hvis det er nødvendig for å ivareta trygghet og trivsel for andre i botiltaket.

Hvis det er åpenbart nødvendig for å gi barnet forsvarlig omsorg og beskyttelse, kan botiltaket benytte milde former for fysisk makt, som å holde barnet kortvarig fast eller lede barnet. Slike tiltak kan også benyttes hvis det åpenbart er nødvendig for å ivareta trygghet og trivsel for andre i botiltaket.

§ 9 A-4 Saksbehandling og klage

Barnet og foreldrene kan klage direkte til statsforvalteren ved brudd på bestemmelser i §§ 9 A-2 og 9 A-3. Statsforvalteren kan prøve alle sider av saken.

§ 9 A-5 *Generelle krav til kommunale botiltak med døgnbemanning*

Barn kan bare gis opphold i kommunale botiltak med døgnbemanning som er godkjent av barne-, ungdoms- og familieetaten. Reglene om godkjenning i § 10-19 gjelder så langt de passer.

Botiltaket skal til enhver tid ha forsvarlig bemanning og kompetanse. Botiltaket skal ha en stillingsplan som sikrer kontinuitet for barna og en faglig forsvarlig drift.

Botiltaket skal ha en leder og en stedfortreder for lederen.

Botiltaket skal sørge for at de ansatte får nødvendig faglig veiledning og opplæring.

§ 9 A-6 *Barnevernstjenestens plikt til å følge opp barn i kommunale botiltak med døgnbemanning*

Barnevernstjenesten i omsorgskommunen skal ivareta sitt løpende og helhetlige ansvar for å følge opp barnet under opphold i botiltaket.

§ 9 A-7 *Forskrift om kommunale botiltak med døgnbemanning*

Departementet kan gi forskrift med nærmere krav til kvalitet, godkjenning, bemanning og kompetanse, innholdet i barns rettigheter, gjennomføring av grensesetting og om saksbehandling og klagebehandling ved opphold i kommunale botiltak med døgnbemanning.

Kapittel 10 skal lyde:

Kapittel 10 Barnevernsinstitusjoner m.m.

§ 10-1 *Barnevernsinstitusjonens ansvar for forsvarlig omsorg, beskyttelse og behandling*

Barnevernsinstitusjonen skal gi barn som oppholder seg på institusjonen, forsvarlig omsorg, beskyttelse og behandling. Institusjonen skal møte barn hensynsfullt og ivareta barnets rettigheter og rettssikkerhet.

Departementet kan gi forskrift om det nærmere innholdet i institusjonens ansvar overfor det enkelte barn.

§ 10-2 *Barns rettigheter i barnevernsinstitusjon*

Barnet har rett til vern av sin personlige integritet og forsvarlig omsorg, beskyttelse og behandling under opphold på barnevernsinstitusjon.

Barn har rett til å medvirke i alle forhold som vedrører barnet under opphold i institusjon, jf. § 1-4. Barnet skal få tilstrekkelig og tilpasset informasjon og har rett til fritt å gi uttrykk for sine meninger. Barnet skal bli lyttet til, og barnets meninger skal vektlegges i samsvar med barnets alder og modenhet. Institusjonen må sørge for at barnets rett til medvirkning blir ivaretatt ved

utformingen av institusjonens daglige liv og ved andre forhold som vedrører barnet.

Barnet har rett til kontakt med oppnevnt verge, advokat, barnevernstjeneste, tilsynsmyndighet, helsepersonell, konsulær representant, prest, annen religiøs leder eller lignende.

Departementet kan gi forskrift om det nærmere innholdet i barns rettigheter i institusjon.

§ 10-3 *Grensesetting ut fra omsorgsansvaret*

Barnevernsinstitusjonen har rett og plikt til å sette grenser for barnet når det er nødvendig for å gi barnet forsvarlig omsorg og beskyttelse ut fra barnets alder og modenhet. Institusjonen kan på tilsvarende måte som foreldre sette grenser for barnets bevegelsesfrihet, besøk, bruk av elektroniske kommunikasjonsmidler og internett.

Hvilke grenser som kan settes i medhold av omsorgsansvaret, må vurderes ut fra barnets individuelle behov for omsorg og beskyttelse.

Hvis det er åpenbart nødvendig for å gi barnet forsvarlig omsorg og beskyttelse, kan institusjonen benytte milde former for fysisk makt, som å holde barnet kortvarig fast eller lede barnet.

Tiltak som ikke kan gjennomføres i medhold av omsorgsansvaret, krever hjemmel i lov.

Departementet kan gi forskrift om det nærmere innholdet i omsorgsansvaret og gjennomføring av grensesetting etter denne bestemmelsen.

§ 10-4 *Trygghet og trivsel på barnevernsinstitusjonen*

Hvis det er nødvendig for å ivareta trygghet og trivsel for andre på barnevernsinstitusjonen, kan institusjonen sette tilsvarende grenser for barnet som nevnt i § 10-3 første ledd. Hvis det er åpenbart nødvendig for å ivareta trygghet og trivsel for andre på institusjonen, kan institusjonen benytte milde former for fysisk makt som nevnt i § 10-3 tredje ledd.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring av grensesetting etter denne bestemmelsen.

§ 10-5 *Forebygging av bruk av fysisk makt og inngrep i barnets rettigheter*

Barnevernsinstitusjonen skal arbeide systematisk for å forebygge bruk av fysisk makt og inngrep i barnets rettigheter.

Institusjonen skal gjennomgå bruk av fysisk makt og inngrep i barnets rettigheter sammen med barnet så snart som mulig etter at tiltaket er avsluttet.

Departementet kan gi forskrift om nærmere regler om systematisk forebygging etter denne bestemmelsen.

§ 10-6 *Vilkår for og omfanget av grensesetting og inngrep*

Før det settes grenser eller gjøres inngrep, skal andre mindre inngripende tiltak være forsøkt eller vurdert som utilstrekkelige. Tiltaket må være egnet til å oppnå

formålet og stå i rimelig forhold til interessene som skal ivaretas. Tiltaket skal gjennomføres så skånsomt som mulig og ikke vare lenger enn nødvendig.

Ved vurderingen av nødvendigheten og forholdsmessigheten skal barnevernsinstitusjonen vurdere det samlede omfanget og varigheten av grenser og inngrep overfor barnet. Det skal også legges vekt på om barnet bor alene.

§ 10-7 Frivillig rusmiddeltesting

Barn kan samtykke til at det tas prøver av biologisk materiale under oppholdet for å fastslå om det er brukt rusmidler, når det er nødvendig for å gi barnet forsvarlig omsorg, beskyttelse og behandling.

Barn med vedtak om opphold i barnevernsinstitusjon etter §§ 6-1, 6-2 og 4-4 kan samtykke til at det foretas rusmiddeltesting etter første ledd også ved inntak i institusjonen.

For barn under 15 år, kreves samtykke også fra de som har foreldreansvar, eller barnevernstjenesten hvis den har overtatt omsorgen for barnet. For barn under 15 år i omsorgssentre for enslige mindreårige asylsøkere, skal barne-, ungdoms- og familieetaten samtykke i tillegg til barnet. Samtykke skal være skriftlig, og den som samtykker, skal informeres om at samtykket når som helst kan trekkes tilbake.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring av rusmiddeltesting etter denne bestemmelsen.

§ 10-8 Kroppsvisitasjon og undersøkelse av barnets rom, eiendeler, brev og pakker

Ved begrunnet mistanke om at barnet besitter tyvegoods, farlige gjenstander, rusmidler eller andre skadelige medikamenter og tilhørende brukerutstyr, kan barnet kroppsvisiteres eller barnets rom og eiendeler undersøkes. Undersøkelser kan på samme vilkår foretas for brev og pakker som kommer til barnevernsinstitusjonen.

Tiltak etter første ledd kan iverksettes bare hvis det er nødvendig for å gi barnet forsvarlig omsorg, beskyttelse og behandling eller for å ivareta trygghet og trivsel for andre på institusjonen. Kroppsvisitasjoner kan bare omfatte kroppens overflater, munnhulen, samt gjennomsøkning av klær.

Bare institusjonens leder eller den lederen gir fullmakt, kan beslutte tiltak etter første ledd.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring av kroppsvisitasjon og undersøkelser etter denne bestemmelsen.

§ 10-9 Inndragning av farlige gjenstander m.m.

Dersom barnevernsinstitusjonen finner gjenstander som nevnt i 10-8 første ledd, skal gjenstandene inndras. Ulovlige gjenstander, rusmidler eller medikamenter skal overleveres til politiet. Tyvegoods skal overleveres til

politiet eller eieren. Øvrige gjenstander kan tilintetgjøres, oppbevares eller overleveres politiet.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring av inndragning og håndtering av gjenstander, herunder om overlevering til politiet.

§ 10-10 Innsyn i barnets kommunikasjon

Ved begrunnet mistanke om at barnet utsettes for fare eller skade ved bruk av elektroniske kommunikasjonsmidler, kan barnevernsinstitusjonen treffe vedtak om innsyn i barnets elektroniske kommunikasjon og aktivitet.

Tiltak etter første ledd kan bare iverksettes dersom det er nødvendig for å gi barnet forsvarlig omsorg, beskyttelse og behandling.

Bare institusjonens leder eller den lederen gir fullmakt, kan vedta tiltak etter første ledd. Vedtak kan treffes for inntil 14 dager om gangen. Institusjonen må fortløpende vurdere om det er nødvendig å opprettholde vedtaket.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring av innsyn i barnets elektroniske kommunikasjon og aktivitet etter denne bestemmelsen.

§ 10-11 Bruk av fysisk makt for å avverge skade

Barnevernsinstitusjonen kan, dersom det er strengt nødvendig, benytte fysisk makt for å avverge

- akutt fare for skade på barnets liv eller helse
- nært forestående fare for at barnet utsetter eget liv eller egen helse for alvorlig skade
- akutt fare for skade på andre personers liv eller helse eller ved akutt fare for vesentlig skade på eiendom.

Dersom det er strengt nødvendig å isolere barnet etter første ledd, skal minst én av personalet være til stede i rommet eller i naborom med ulåst dør. Isolasjon av et barn er bare tillatt i rom med vindu og med minst 8 m² gulvflate. Isolasjon kan bare besluttet av institusjonens leder eller den lederen gir fullmakt.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring av bruk av fysisk makt etter denne bestemmelsen.

§ 10-12 Utvidet adgang til inngrep i barnets rettigheter

Når barn er i barnevernsinstitusjon etter §§ 4-4, 6-1 eller 6-2 og det er nødvendig ut fra formålet med oppholdet, kan institusjonen treffe vedtak om inngrep

- i barnets bevegelsesfrihet innenfor og utenfor institusjonsområdet, herunder nekte barnet å forlate institusjonsområdet
- om å låse døren til institusjonen for barnet eller kreve at barnet har følge med institusjonsansatte utenfor institusjonen for å gjennomføre vedtak etter bokstav a
- i barnets rett til besøk, herunder nekte barnet besøk
- i barnets bruk av elektroniske kommunikasjonsmidler og tilgang til internett, herunder nekte bruk

- e. om å inndra elektroniske kommunikasjonsmidler dersom barnet ikke retter seg etter institusjonens vedtak om å nekte bruk etter bokstav d.

Vedtak om *inngrep* i barnets bevegelsesfrihet og søk etter første ledd kan treffes for inntil 14 dager om gangen. Vedtak om *inngrep i bruk* av et elektronisk kommunikasjonsmiddel og *tilgang til internett etter første ledd bokstav d og e* kan treffes for inntil fire uker fra barnet ankommer institusjonen, og deretter for maksimum 14 dager om gangen. Institusjonen må fortløpende vurdere om vedtaket skal opprettholdes.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring av vedtak etter bestemmelsen.

§ 10-13 Rusmiddeltesting av barn i barnevernsinstitusjon etter § 6-2

Når barneverns- og helsenemnda har truffet vedtak om rusmiddeltesting av et barn som er i *barnevernsinstitusjon* etter § 6-2, kan institusjonen kreve at det tas prøver av biologisk materiale.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring av rusmiddeltesting *etter denne bestemmelsen*.

§ 10-14 Tilbakeføring til barnevernsinstitusjon

Hvis barnet forlater *barnevernsinstitusjonen* uten tillatelse eller unnlater å komme tilbake til institusjonen etter fravær, skal institusjonen prøve å bringe barnet frivillig tilbake til institusjonen. Tilbakeføringen skal om mulig skje i samarbeid med foreldre og barnevernstjenesten.

Dersom vedtaket for oppholdet i institusjonen gir adgang til det etter §§ 4-2, 4-4, 4-5, 5-1, 6-2 og 6-6, kan barnevernstjenestens leder dersom det er nødvendig, kreve bistand fra politiet til å bringe barnet tilbake til institusjonen mot sin vilje, jf. § 12-10.

Departementet kan gi forskrift om varsling av barnevernstjeneste og politi, og om samarbeid med andre instanser ved *fravær* og tilbakeføring til institusjon.

§ 10-15 Beskyttelsestiltak for barn som er utsatt eller i fare for menneskehandel

Når det er truffet vedtak etter § 6-6, skal *barnevernsinstitusjonen* iverksette de beskyttelsestiltak som barneverns- og helsenemnda har fastsatt etter § 6-6 annet ledd for å hindre at barnet får kontakt med personer som kan utnytte barnet til menneskehandel.

§ 10-16 Saksbehandling og klage

Barnevernsinstitusjonens avgjørelser om inngrep i barnets rettigheter etter §§ 10-8 til 10-12 er enkeltvedtak som skal protokollføres. Avgjørelser om rusmiddeltesting etter §§ 10-7 og 10-13 og tilbakeføring mot barnets vilje etter § 10-14 annet ledd skal også protokollføres. Protokollen skal vise institusjonens vurdering av det samlede omfanget og varigheten av grenser og inngrep overfor barnet,

jf. § 10-6 annet ledd. Protokollen skal sendes til barnevernstjenesten og statsforvalteren.

Barnet og foreldrene kan klage direkte til statsforvalteren på enkeltvedtak og brudd på §§ 10-1 til 10-15. Institusjonen skal informere barnet og foreldrene om adgangen til å klage. Hvis barnet ønsker det, skal institusjonen bistå med å utforme og oversende klager. Klager behandles etter reglene i forvaltningsloven, og statsforvalteren kan prøve alle sider av saken.

Statsforvalteren skal også behandle andre muntlige og skriftlige henvendelser fra barnet og foreldrene om forhold som gjelder oppholdet på institusjonen.

Departementet kan gi forskrift om saksbehandling og klagebehandling ved institusjonsopphold.

§ 10-17 Generelle krav til barnevernsinstitusjoner

Enhver barnevernsinstitusjon skal være godkjent av barne-, ungdoms- og familieetaten.

Institusjonen skal ha en definert målgruppe og et formulert mål for sin faglige virksomhet. Institusjonen skal anvende metoder som er faglig og etisk forsvarlige og tilpasset institusjonens målgrupper og målene for institusjonens virksomhet.

Institusjonen skal ha en skriftlig plan for sin virksomhet. Institusjonen skal føre internkontroll for å sikre forsvarlig drift.

Departementet kan gi forskrift om internkontroll og nærmere krav til kvalitet, bemanning og kompetanse i institusjonene.

§ 10-18 Krav til bemanning og kompetanse i barnevernsinstitusjon

Barnevernsinstitusjonen skal til enhver tid ha forsvarlig bemanning og kompetanse. Institusjonen skal ha en stillingsplan som sikrer en faglig forsvarlig drift. Institusjonen skal ha ansatte med tilstrekkelig nivå og bredde i kompetansen ut fra institusjonens målgruppe og målsetting.

Institusjonen skal ha en arbeidstidsordning som sikrer kontinuitet og stabilitet for barna. Faglig personell som ansettes i en institusjon, skal ha relevant bachelorutdanning. Barne-, ungdoms- og familieetaten kan i særlige tilfeller gi unntak fra dette kravet.

Institusjonen kan også ansette faglig personell som kan dokumentere minst tre års arbeidserfaring fra barnevernsinstitusjon, andre barnevernstiltak med døgnbemanning eller andre tilsvarende omsorgstiltak etter annet lov- og regelverk.

Institusjonen kan også ansette studenter under relevant bachelorutdanning, med vilkår om at utdanningen fullføres. Institusjonen og studenten avtaler lengde på ansettelsen ut fra omfanget av stillingen og hvor langt studenten har kommet i utdanningsløpet. Dersom utdanningen ikke fullføres innen avtalt tid, gjelder reglene om av-

slutning av midlertidig stilling i arbeidsmiljøloven § 14-9 femte ledd.

Institusjonen skal ha en leder og en stedfortreder for lederen. Fra 1. januar 2031 skal disse ha barnevernsfaglig mastergrad eller annen relevant utdanning på tilsvarende nivå. Kompetansekravet er oppfylt også for ledere og stedfortredende ledere som har relevant bachelorutdanning, og som innen 1. januar 2031 har gjennomført relevant videreutdanning med minst 30 studiepoeng.

Institusjonen skal sørge for at de ansatte får nødvendig faglig veiledning og opplæring.

§ 10-19 Godkjenning av barnevernsinstitusjoner

Barne-, ungdoms- og familieetaten regionalt skal godkjenne barnevernsinstitusjoner.

En barnevernsinstitusjon kan godkjennes bare dersom den drives i samsvar med denne loven med forskrifter og ellers drives på en forsvarlig måte. Godkjenningen skal gjelde for bestemte målgrupper.

Barnevernsinstitusjoner kan bestå av flere institusjonsavdelinger. Dersom en institusjonsavdeling utfører selvstendige faglige og administrative oppgaver, må den ha egen godkjenning.

Dersom institusjonen ikke lenger oppfyller vilkårene for godkjenning, skal det treffes vedtak om bortfall av godkjenning.

Avgjørelser om godkjenning kan påklages til sentralt nivå i barne-, ungdoms- og familieetaten.

Departementet kan gi forskrift om godkjenningsordningen, om regnskapsføring og om offentlige myndigheters innsyn i regnskapene.

§ 10-20 Kartlegging under opphold på barnevernsinstitusjon

Barnevernsinstitusjonen kan kartlegge barnets behov under oppholdet. Formålet med kartleggingen skal være å tilrettelegge tilbudet for det enkelte barnet.

§ 10-21 Barnevernstjenestens plikt til å følge opp barn på barnevernsinstitusjon

Barnevernstjenesten i omsorgskommunen skal følge opp barnet på barnevernsinstitusjonen, jf. kapittel 8. *Barnet kan som ledd i oppfølgingen tilbys støttehjem.* Departementet kan gi forskrift om barnevernstjenestens plikt til å følge opp barnet.

§ 10-22 Rettigheter og plikter under opphold i senter for foreldre og barn

Sentre for foreldre og barn som tilbyr heldøgns tjenester, skal sørge for at familiene får et faglig forsvarlig tilbud. Senteret skal behandle familiene hensynsfullt og slik at den enkeltes integritet blir ivaretatt.

Foreldre og barns rett til privatliv og familieliv, og foreldrenes rett til å ta beslutninger for barnet, skal re-

spekteres under oppholdet så langt det er forenlig med formålet med oppholdet og senterets ansvar for trygghet og trivsel for alle på senteret.

Departementet kan gi forskrift om barns og foreldres rettigheter og plikter under opphold i sentre for foreldre og barn.

§ 10-23 Godkjenning av og krav til kvalitet, bemanning og kompetanse i senter for foreldre og barn

Sentre for foreldre og barn som tilbyr heldøgns tjenester, skal være kvalitetssikret og godkjent av barne-, ungdoms- og familieetaten etter §§ 10-17 og 10-19.

Senteret skal til enhver tid ha forsvarlig bemanning og kompetanse. Senteret skal ha en stillingsplan som sikrer en faglig forsvarlig drift. Senteret skal ha tilsatt personell med tilstrekkelig kompetanse ut fra senterets målgruppe og målsetting.

Senteret skal ha en leder og en stedfortreder for lederen. Leder eller stedfortreder skal minst ha treårig høyskoleutdanning i sosialfag eller annen relevant utdanning på tilsvarende nivå, samt tilleggsgutdannning i administrasjon og ledelse.

For personell i senteret som skal bistå barnevernstjenesten med utredning av barnets omsorgssituasjon, gjelder § 15-6.

Departementet kan gi forskrift om internkontroll, krav til kvalitet, bemanning, kompetanse, godkjenning, regnskapsføring og offentlige myndigheters innsyn i regnskapene ved sentre for foreldre og barn.

§ 10-24 Institusjoner med hjem

Barnevernsinstitusjoner som skal ta imot barn etter § 6-1 eller § 6-2, kan omfatte institusjoner med hjem.

Hjemmene må ha særlige forutsetninger for å ta imot barn som utsetter sin utvikling for alvorlig fare, og må være knyttet opp mot en oppfølgingsenhet.

Oppfølgingsenheten har ansvaret for oppfølgingen av hjemmene, herunder ansvaret for opplæring, behandling og veiledning.

Departementet kan gi forskrifter om institusjoner med hjem.

§ 11-5 skal lyde:

§ 11-5 Rettigheter for barnet og krav til omsorgssenteret

Loven §§ 10-1 til 10-11, § 10-14 og § 10-16 gjelder tilsvarende for omsorgssentre. Det samme gjelder §§ 10-17 til 10-19.

§ 11-7 paragrafoverskriften skal lyde:

§ 11-7 Vedtak om opphold i omsorgssenter

§ 12-1 første ledd skal lyde:

Forvaltningsloven gjelder med de særregler som er fastsatt i eller i medhold av loven her. Dette gjelder også for klientsaker i private institusjoner, private sentre for foreldre og barn og private omsorgssentre for enslige

mindreårige asylsøkere som er godkjent etter §§ 10-19, 10-23 og 11-5.

Ny § 12-3 a skal lyde:

§ 12-3 a *Barns rett til å klage på vedtak om flytting*

Barnet kan klage på barnevernstjenestens vedtak om opphold utenfor hjemmet etter §§ 3-2 og 3-3. Barnet kan også klage på barnevernstjenestens vedtak etter § 5-5 om flytting etter omsorgsovertakelse.

§ 12-7 andre og nytt tredje ledd skal lyde:

Departementet kan føre oversikt over sakkyndige for å legge til rette for at barnevernstjenesten, nemnda, domstolen og private parter kan be om sakkyndig bistand i saker etter loven.

Departementet kan gi forskrift om krav til sakkyndiges mandater, rapporter og egenerklæringer. *Departementet kan gi forskrift om innholdet i og forvaltning av oversikten i annet ledd.*

§ 12-11 andre ledd skal lyde:

Personer som skal ansettes i eller utføre oppgaver på vegne av *et botiltak med døgnbemanning etter kapittel 9 A*, en barnevernsinstitusjon etter kapittel 10, et senter for foreldre og barn etter kapittel 10 eller et omsorgssenter etter kapittel 11, skal legge frem politiattest som nevnt i politiregisterloven § 39 første ledd. Tilsvarende gjelder for personer som utfører andre oppgaver for *botiltaket, institusjonen, senteret for foreldre og barn eller omsorgssenteret, og som har direkte kontakt med barn og unge eller foreldre som oppholder seg der.*

§ 12-11 åttende ledd skal lyde:

Personer med anmerkning knyttet til lov 22. mai 1902 nr. 10 Almindelig borgerlig straffelov §§ 162, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 199, 200 annet ledd, 201 første ledd bokstav c, 201 a, 203, 204 a, 219, 224, 229 annet og tredje straffalternativ, 231, 233 og 268 jf. 267 eller straffeloven 231, 232, 257, 258, 274, 275, 282, 283, 291, 293, 294, 295, 296, 299, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 309, 310, 311, 312, 314, 327 eller 328 skal ikke få utføre oppgaver overfor mindreårige. Personer med anmerkning knyttet til andre straffebud *eller anmerkninger knyttet til straffebud etter første punktum, men som ikke ville fremgått av politiattest etter politiregisterloven § 39 første ledd*, skal ikke godkjennes som fosterforeldre eller ta imot barn i avlastningshjem dersom anmerkningen kan skape tvil om hvorvidt de egner seg for oppgaven.

§ 13-2 første ledd bokstav d skal lyde:

d. når et barn *har utsatt sin utvikling for alvorlig fare ved å begå alvorlige eller gjentatte lovbrudd, ved problematisk bruk av rusmidler, eller ved å ha vist annen form for utpreget skadelige handlinger*

§ 13-4 første ledd bokstav e skal lyde:

e. akuttvedtak om *opphold* i barnevernsinstitusjon, jf. § 4-4

§ 13-4 første ledd bokstav f skal lyde:

f. akuttvedtak om *opphold* i institusjon når det er fare for menneskehandel, jf. § 4-5

§ 13-4 første ledd bokstav l skal lyde:

l. vedtak om *opphold* i barnevernsinstitusjon uten samtykke, jf. § 6-2

§ 13-4 første ledd bokstav m skal lyde:

m. vedtak om *opphold* i institusjon ved fare for menneskehandel, jf. § 6-6

§ 13-5 tredje ledd skal lyde:

Barnevernstjenesten skal uten hinder av taushetsplikt gi informasjon til politiet *så snart som mulig når det vurderes, treffes, endres eller oppheves* vedtak om skjult adresse i samsvar med denne loven *eller vedtak om gradering av opplysninger, jf. folkeregisterloven § 10-4.*

Ny § 13-5 a skal lyde:

§ 13-5 a *Informasjonsplikt til statsforvalteren*

Barnevernstjenesten i omsorgskommunen skal snarest mulig informere statsforvalteren om dødsfall, livstruende hendelser og seksuelle overgrep som involverer barn som har barnevernstiltak utenfor hjemmet. Informasjonsplikten gjelder også for barnevernsinstitusjoner, omsorgssentrene, senter for foreldre og barn og kommunale botiltak med døgnbemanning når barnet har opphold der. Barne-, ungdoms- og familieetaten plikter å informere statsforvalteren når barnet har opphold i omsorgssenter.

Ny § 13-7 skal lyde:

§ 13-7 *Nasjonalt barnevernsregister*

Departementet kan etablere et nasjonalt register for å utvikle statistikk og analyser om barnevernet. Registeret kan inneholde personopplysninger tilknyttet fødselsnummer eller andre personentydige identifikasjonsnummer.

Formålet med registeret er å behandle personopplysninger som grunnlag for statistikk og analyser for å

- frembringe kunnskap om effekten av ulike tiltak i barnevernet og hvordan disse tiltakene påvirker barn og familier som mottar tjenestene
- følge med på utviklingen i barnevernstjenesten.

Personopplysninger i registeret kan bare brukes som grunnlag for å utvikle statistikk og analyser om barnevernet.

Registeret kan bare behandle personopplysninger som er nødvendige å behandle for registerets formål. Personopplysningene i registeret kan ikke benyttes til formål som er uforenlig med formål nevnt i annet ledd,

eller som grunnlag for enkeltvedtak eller andre individuelle beslutninger eller tiltak rettet mot de registrerte.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om registeret, herunder pålegge organer og private som utfører oppgaver etter denne loven, uten hinder av taushetsplikt å utlevere opplysninger som er nødvendige for registerets formål, og bestemmelser om behandlingen av personopplysninger i registeret.

§ 14-3 femte ledd skal lyde:

Dersom en sak gjelder forlengelse av nemndas vedtak etter § 6-6 om *opphold* i institusjon når det er fare for at et barn kan utnyttes til menneskehandel, skal nemndlederen avgjøre saken alene.

§ 14-17 andre ledd skal lyde:

Nemnda kan likevel beslutte at møtet skal holdes helt eller delvis for åpne dører, *dersom private parter begjærer det og nemnda finner det ubetenkelig ut fra hensynet til barnet, sakens opplysning, de private partene selv og andre.*

§ 14-20 tredje ledd skal lyde:

Et vedtak skal begrunnes som en dom. Tvisteloven § 19-6 gjelder tilsvarende så langt den passer. Det skal fremgå av vedtaket hva som er barnets mening, og hvilken vekt barnets mening er tillagt. Hvordan barnets beste og hensynet til familiebånd er vurdert, skal også fremgå av vedtaket. *Dersom det er holdepunkter for å vurdere det, skal foreldrenes støttebehov og antatt varighet av omsorgsovertakelsen fremgå av vedtaket.*

§ 14-22 første ledd skal lyde:

Akuttvedtak etter §§ 4-2 første ledd, 4-4 og 4-5, vedtak om midlertidig flytteforbud etter § 4-3 og vedtak om midlertidig stans av eller tilsyn under samvær, jf. § 7-7, skal straks etter iverksettingen sendes til nemnda for kontroll. Nemndlederen skal avgjøre om vedtaket skal godkjennes. Nemndlederen skal avgjøre saken snarest, og om mulig innen 48 timer etter at nemnda har motatt den.

§ 14-22 andre ledd skal lyde:

Nemndlederen skal innhente ytterligere opplysninger når det er nødvendig for å ta stilling til om vedtaket skal godkjennes.

§ 14-23 første ledd første punktum skal lyde:

De private partene kan påklage akuttvedtak etter § 4-2 første og annet ledd, § 4-4 og § 4-5, vedtak om midlertidig flytteforbud etter § 4-3 og vedtak om midlertidig stans av eller tilsyn under samvær etter § 7-7.

§ 15-1 første ledd første punktum skal lyde:

Kommunen skal fremme gode oppvekstvilkår gjennom tiltak for å forebygge at barn og unge utsettes for omsorgssvikt eller *utsetter sin utvikling for fare.*

§ 15-2 andre ledd tredje punktum skal lyde:

Departementet kan gi forskrift om opplæring og veiledning.

§ 15-3 andre ledd skal lyde:

Barnevernstjenesten har ansvar for å gi hjelp, omsorg og beskyttelse når det er nødvendig på grunn av barnets omsorgssituasjon, eller *når et barn utsetter sin utvikling for fare.* Ansvaret omfatter tiltak rettet mot omsorgssituasjonen eller forhold som setter barnets utvikling i fare.

§ 15-6 skal lyde:

§ 15-6 *Krav til kompetanse for barnevernstjenestens ledelse*

Barnevernstjenestens leder og lederens stedfortreder skal fra 1. januar 2031 oppfylle ett av følgende vilkår:

- barnevernsfaglig mastergrad eller annen relevant utdanning på tilsvarende nivå*
- relevant bachelorutdanning dersom det innen 1. januar 2031 kan dokumenteres minst fire års arbeidserfaring fra barnevernet*
- relevant bachelorutdanning dersom det innen 1. januar 2031 kan dokumenteres minst to års arbeidserfaring fra barnevernet i tillegg til at det er gjennomført en barnevernsfaglig eller annen relevant videreutdanning med minst 30 studiepoeng.*

Kommunen kan gi midlertidig dispensasjon fra kravet om mastergrad i tilfeller der stillingen som barnevernstjenestens leder eller stedfortredende leder har vært offentlig utlyst, og ingen kvalifiserte søkere har meldt seg. Kommunen skal lage en ettårig plan for systematisk veiledning. Kommunen skal informere statsforvalteren om at midlertidig dispensasjon er gitt.

Den som er gitt midlertidig dispensasjon, må innen tre år fra tidspunktet for tiltredelse ha gjennomført og bestått en barnevernsfaglig eller annen relevant videreutdanning med minst 30 studiepoeng. Kommunen kan gi varig unntak fra kravet om mastergrad når det foreligger dokumentasjon på bestått videreutdanning. Kommunen skal informere statsforvalteren om at varig unntak er gitt.

§ 15-7 andre ledd oppheves.

Nåværende tredje og fjerde ledd blir andre og tredje ledd.

§ 15-7 tredje ledd første punktum skal lyde:

Barnevernstjenesten kan ikke *benytte* et fosterhjem som har inngått avtale med en privat tjenesteyter om godtgjøring for eller innholdet i fosterhjemsoppdraget.

§ 15-12 første ledd første punktum skal lyde:

Når et barn *har opphold* utenfor hjemmet som følge av et vedtak etter denne loven, kan kommunen kreve at foreldrene skal betale oppfostringsbidrag fra måneden etter at vedtaket ble iverksatt, og til den måneden da vedtaket opphører.

§ 16-3 andre ledd skal lyde:

Barne-, ungdoms- og familieetaten skal etter anmodning fra kommunen *bistå barnevernstjenesten med å gi barn*

- a. *opphold* utenfor hjemmet når det treffes akuttvedtak etter §§ 4-1, 4-2, 4-4 eller 4-5
- b. *opphold* i fosterhjem
- c. *opphold* i barnevernsinstitusjon. Etaten kan i særlige tilfeller tilby opphold i spesialisert fosterhjem.

§ 16-3 tredje ledd bokstav c skal lyde:

- c. godkjenne *kommunale botiltak med døgnbemanning i samsvar med § 9 A-5*, barnevernsinstitusjoner i samsvar med § 10-19, sentre for foreldre og barn i samsvar med § 10-23 og omsorgssentre for enslige mindreårige asylsøkere i samsvar med § 11-5.

§ 16-3 fjerde ledd bokstav c og d skal lyde:

- c. spesialiserte hjelpetiltak i hjemmet der dette kan forhindre *tiltak* utenfor hjemmet
- d. tverrfaglig helsekartlegging dersom barnevernstjenesten har besluttet å fremme sak for barneverns- og helsenemnda eller nemnda har truffet vedtak om *opphold* utenfor hjemmet etter §§ 5-1 eller 6-2, eller ved vedtak om frivillig *opphold* etter §§ 3-2 eller 6-1.

§ 16-4 første punktum skal lyde:

Når barnevernstjenesten vurderer å *vedta at barn skal bo* i institusjoner som er regulert av en annen lov, skal barne-, ungdoms- og familieetaten sørge for at det blir etablert et samarbeid med barnevernstjenesten og disse institusjonene.

§ 16-6 første ledd tredje punktum skal lyde:

Kommunens vedtak om godkjenning etter § 10-19 kan påklages til sentralt nivå i barne-, ungdoms- og familieetaten.

§ 16-7 bokstav c og ny bokstav d skal lyde:

- c. behandle klager på barnevernstjenestens og barne-, ungdoms- og familieetatens vedtak i samsvar med § 12-9 og *klager på* barnevernsinstitusjoners *enkeltvedtak og brudd på §§ 10-1 til 10-15 i samsvar med § 10-16*

- d. *behandle muntlige og skriftlige henvendelser fra barn og foreldre om forhold i en barnevernssak.*

§ 17-2 første ledd første punktum skal lyde:

Statens helsetilsyn har det overordnede faglige tilsynet med barnevernsvirksomheten i de enkelte kommuner og med barnevernsinstitusjoner, *kommunale botiltak med døgnbemanning*, sentre for foreldre og barn og omsorgssentre for enslige mindreårige asylsøkere, samt med andre statlige tjenester og tiltak etter denne loven.

§ 17-3 andre ledd første punktum skal lyde:

Statsforvalteren skal føre tilsyn med at barnevernsinstitusjoner, *kommunale botiltak med døgnbemanning*, sentre for foreldre og barn og omsorgssentre for enslige mindreårige asylsøkere drives i samsvar med denne loven og forskrifter til loven.

§ 17-4 første punktum skal lyde:

Statens helsetilsyn og statsforvalteren kan kreve at kommunale organer som hører inn under loven, barne-, ungdoms- og familieetaten, barnevernsinstitusjoner, *kommunale botiltak med døgnbemanning*, sentre for foreldre og barn og omsorgssentre for enslige mindreårige asylsøkere, gir de opplysninger og meldinger som er nødvendige for at myndighetene skal kunne utøve sine tilsynsoppgaver.

§ 17-5 andre ledd skal lyde:

Dersom det avdekkes uforsvarlig drift ved en institusjon, *et kommunalt botiltak med døgnbemanning* eller et senter, kan statsforvalteren gi institusjonens, *botiltakets* eller senterets leder eller eier pålegg om å rette forholdet eller å nedlegge driften.

II

I følgende bestemmelser skal formuleringene «har vist alvorlige atferdsvansker» endres til «utsetter sin utvikling for alvorlig fare» og «å ha vist annen form for utpreget normløs atferd» endres til «andre utpreget skadelige handlinger»:

- I lov 4. juli 1991 nr. 47 om ekteskap § 26 a andre ledd bokstav d
- I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd § 25-11 andre ledd bokstav d
- I lov 19. juni 1997 nr. 62 om familievernkontorer § 10 andre ledd bokstav d
- I lov 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell m.v. § 33 andre ledd bokstav d
- I lov 18. desember 2009 nr. 131 om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen § 45 andre ledd bokstav d
- I lov 6. november 2020 nr. 127 om integrering gjennom opplæring, utdanning og arbeid § 49 andre ledd bokstav d

III

I lov 2. juli 1999 nr. 63 om pasient- og brukerrettigheter gjøres følgende endringer:

§ 3-4 sjette ledd skal lyde:

Har barnevernstjenesten overtatt omsorgen for en pasient eller bruker under 18 år etter barnevernsloven § 4-2 eller 5-1 eller vedtatt flytteforbud etter barnevernsloven § 4-3, gjelder første til femte ledd tilsvarende for barnevernstjenesten og for fosterforeldre eller institusjonen der barnet bor.

§ 4-4 fjerde ledd skal lyde:

Har barnevernstjenesten overtatt omsorgen for et barn under 16 år etter barnevernsloven § 4-2 eller 5-1 eller vedtatt flytteforbud etter barnevernsloven § 4-3, har barnevernstjenesten og fosterforeldre eller institusjonen der barnet bor, rett til å samtykke til helsehjelp. Dersom barnevernstjenesten mener at fosterforeldrenes eller institusjonens vurderinger ikke er til barnets beste, skal fosterforeldrene eller institusjonen rette seg etter barnevernstjenestens beslutning.

IV

I lov 4. juli 2003 nr. 84 om private skolar med rett til statstilskot gjøres følgende endringer:

§ 7-4 andre ledd bokstav c skal lyde:

- c. når eit barn set utviklinga si i alvorleg fare i form av alvorleg eller gjentatt kriminalitet, misbruk av rusmiddel eller andre utprega skadelege handlingar

§ 7-7 første ledd skal lyde:

Dersom barnevernstenesta har overteke omsorga etter barnevernsloven §§ 5-1 eller 4-2 eller vedtatt flytteforbud etter barnevernsloven § 4-3, har barnevernstenesta og fosterforeldra eller institusjonen der barnet bur, rett til å ta avgjerder på vegner av barnet. Dersom barnevernstenesta meiner at vurderingane til fosterforeldra eller institusjonen ikkje er til det beste for barnet, skal fosterforeldra eller institusjonen rette seg etter avgjerda til barnevernstenesta.

V

I lov 17. juni 2005 nr. 64 om barnehager (barnehageloven) gjøres følgende endringer:

§ 32 fjerde ledd skal lyde:

Dersom barnevernstjenesten har overtatt omsorgen etter barnevernsloven §§ 5-1 eller 4-2 eller vedtatt flytteforbud etter barnevernsloven § 4-3, har barnevernstjenesten og fosterforeldrene eller institusjonen der barnet bor, rett til å ta avgjørelser etter dette kapittelet på vegne av barnet. Dersom barnevernstjenesten mener at fosterforeldrenes eller institusjonens vurderinger ikke er til barnets beste, skal fosterforeldrene eller institusjonen rette seg etter barnevernstjenestens beslutning.

VI

I lov 19. juni 2009 nr. 44 om kommunale krisesentertilbod gjøres følgende endringer:

§ 6 andre ledd bokstav d skal lyde:

- d. når eit barn set utviklinga si i alvorleg fare i form av alvorlege eller gjentatte brotsverk, problematisk bruk av rusmiddel eller andre utprega skadelege handlingar,

VII

I lov 9. juni 2023 nr. 30 om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa gjøres følgende endringer:

§ 24-3 andre ledd bokstav c skal lyde:

- c. når eit barn set utviklinga si i alvorleg fare i form av alvorleg eller gjentatt kriminalitet, misbruk av rusmiddel eller andre utprega skadelege handlingar

§ 24-4 første ledd skal lyde:

Dersom barnevernstenesta har overtatt omsorga etter barnevernsloven §§ 5-1 eller § 4-2 eller vedtatt flytteforbud etter barnevernsloven § 4-3, har barnevernstenesta og fosterforeldra eller institusjonen der eleven bur, rett til å ta avgjerder på vegner av eleven. Dersom barnevernstenesta meiner at vurderingane til fosterforeldra eller institusjonen ikkje er til det beste for barnet, skal fosterforeldra eller institusjonen rette seg etter avgjerda til barnevernstenesta.

VIII

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. De enkelte bestemmelsene kan settes i kraft til ulik tid.

Departementet kan gi overgangsbestemmelser.

Masud Gharahkhani

president

